

БЕОГРАДСКА ОПШТИНСКА СЛУЖБА

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:

НА ГОДИНУ 6 дин.
 НА ПОЛА ГОДИНЕ 3 „
 ЗА СТРАНЕ ВЕМЉЕ НА ГОДИНУ 9 „

НЕДЕЉА 17. АПРИЛА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ

ПРЕПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
 А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

Рукописи не враћају се

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

ОБЈАВА

Препоручује се грађанству, да при куповини сира, прибележи име, презиме и место од кога је сир купљен, како би се могао ухватити сваки онај продавац, који би шкољив сир продавао.

Од стране суда општине вар. Београда АБр. 2246, 11. Априла 1894, г.

НАРЕДБА

У вар. Београду виђа се у последње време много паса по улицама а нарочито по трговима, парковима и другим јавним отвореним и затвореним местима. Ово је штетно по здравље људи, јер ти пси њушкају и погане животне намирнице што се по трговима и локалима продају; опасно по становнике јер на топлим данима пси лако бесне а и иначе могу на људе настртати; штетно је даље и по паркове јер их кваре и расаде уништавају.

С тога суд општине вар. Београда

наређује:

Свима и свакоме, да се по овој наредби тачно управља, у противном биће кажњен према § 326. кривичног закона.

1. Нико несме и ни под каквим погодбама уводити псе у кафану, хотел, трамвај и друге јавне локале.

2. По јавним парковима сме се исеко водити само везано на канапу.

3. Свако псето, које се ноћу слободно на улици или у парку нађе па имало оно марке или немало биће убијено, а сопственик истог још и кажњен.

Од суда општине вар. Београда 28 Марта 1894. год. АБр. 1945.

ОГЛАС

У улици „стари телеграф“ у ново зиданој кући на горњем спрату, где је канцеларија благајне управе града Београда, има за издавање од 1. Маја тек. год. удобан стан, који се састоји из: 5 соба, једне собе за млађе, предсобља и подрума.

За цену и услове упитати у економном одељењу овога суда.

АБр. 2179. — Од суда општине града Београда 7. Априла 1894. г. у Београду.

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ

19. РЕДОВНИ САСТАНАК
 31. Марта 1894. год.

Председавао заступник председника члан суда г. Јован Антонијевић, присуствовао кметов. помоћник г. К. Чукић, од одборника били г. г. В. Бадер, Ј. Вајлови, Ф. Тоболар, М. Петровић, Ђ. Димитријевић, А. Ј. Одавић, Н. Кретић, А. Стејекал, М. Велизарић, В. Чортановић, П. Павловић, Д. Ј. Симић, С. Ј. Азријел, К. Д. Главинић, И. Милишаћ, К. М. Ђурић, М. Јовановић, М. М. Ђорић, М. Капетановић, Н. Вулковић, од заменика г. г. Ђ. Јовановић, Ст. Максиминовић, С. Јосифовић, П. Т. Милић, Ђ. Н. Петровић, В. Д. Губеревац, К. Ј. Рашић, А. С. Јовановић, М. Павловић, Ђ. В. Вељковић, Ст. Ђ. Вељковић.

Председавајући изјави, да ће председник општине од данас осуетствовати и да ће га он замењивати по избору одбора.

Замоли да одбор саслуша протокол прошлог састанка.

Секретар прочита протокол, који се без измене усваја.

Андра Одавић. — Ја нисам био ту кад се решавало о бунарској улици и видим да је решено, да се из општине касе исплати предузимачу. Позната ми је ствар како стоји у тој улици, јер и сам имам тамо кућу. Сопственици су потписали акт којим пристају да им се улица калдрмисе и да им општина да камен, и избраше одбор који испод руке да одкопавање, а тако исто испод руке узе посао за постављање калдрме Живко Тришић по 1-40 дин. и одмах уступи другоме по 1-10. Кад се с откопавањем и калдрмисањем дошло до пред моју кућу, ја нисам дозволио откопати него сам то сам урадио и метуо калдрму. Завршујући молим да се одустане од донесеног решења, него да се позову сопственици кућа и саслушају.

Председавајући одговара да то није примедба на протокол.

Андра Одавић. — Ја остајем при том да се од решења одустане, и да се предходно позове сваки сопственик, који тамо има кућу, и саслуша.

Ђерман Јовановић. — Слежем се с г. Одавићем. Председник реферисући није казао да је то приватно вршено, него је само казао да има неки спор око калдрме и да треба само да прође ствар кроз књиге па да се онда наплати, и тако је ово решење донесено. Слажем се потпуно с гоеп. А. Одавићем да не буде овако како је решено.

Председавајући објашњава ову ствар. Има више улица које су градили калдрму и тога ради тражиле стари материјал од општине и ова им

га је и уступила. Такав је случај био и у бунарској улици: општина је дала камен а сопственици кућа направили су списак и потписали се и предали га општини. Но сад они су закључили погодбу с човеком (чује се: испод руке), али општина им није дала власт него сами сопственици погодили су калдрмцију и онога који је откопавао.

Андра Одавић. — Моја је кућа на Ђошку и у другој улици тако је исто калдрмисано, али тамо је и откопавање и калдрмисање дато на лиценцију и то је и плаћено, али у овом случају није лиценцијом дато него како се хтело, па како није ишло легалним путем сопственици неће да плаћају. Због тога нека се сви сопственици позову да свака каже шта има.

Џои Марко Петровић. — Ја мислим да је неправилно решење донето. Људи су радили за свој чисто локални рачун; они су правили уговор с предузимачем и чим општина није закључила уговор с предузимачем онда она нема никакве обавезе.

Председавајући пита да ли се пристаје да се одустане од овог решења или да се задржи од извршења па да се чека док се не види да ли треба да прими или не? —

По саслушању овога, одбор је решио да се решење одборско од 28. марта 1894 г. АБр. 1083 задржи од извршења, до повратка председника општине са осуетства, те да обавести одбор о правом стању ствари.

Андра Одавић. — Одбор је решио да камен за постаменат статуе Панчићеве буде од српског камена и при решавању овог питања навести је, да се плати и више али да буде од српског камена. Међу тим ја сам чуо да је предузимач, коме је уступљено грађење, послао човека у Беч, или иначе на страну да му се тамо камен изради. С тога треба дозвати предузимача и упитати шта је у ствари, да не буде после каквог рачуна.

Председавајући је изјавио, да ће се о овој ствари обавестити и саопштити одбору стање ствари.

Секретар чита молбу за осуетство. (Одобрава се.) За тим чита молбу лекарског, учитељског и Опште радничког друштва, која су још 1893. г. тражила да им се уступи један део општинског земљишта за зидање домова својих. Г. Г. Мата Јовановић и Соломон Азријел били су одређени у комисију да прегледају које би се земљиште могло дати.

Соломон Азријел. — Комисија се до сада још није могла састати, него нека се изјасни г. Мата да ли може у њој остати или не. — (М. Јовановић одговара да не може).

Председавајући предлаже и одбор је решио, да г. г. М. Капетановић и С. Ј. Азријел

одборници, предложе одбору, које би се земљиште могло уступити поменутим друштвима за подизање њихових домова.

Секретар чита молбу Емилије Јовановићеве, учитељице, за помоћ.

Ђока Димитријевић. — Ја предлагем да јој се учини олакшица тиме, што ће јој се бесплатно уступити каква општинска кућа — ако има — у крају где она живи, али у готовом повнцу не може се.

Ињат Бајлони. — Има ли то дечије забавиште какве помоћи од стране општине? — (*Чује се: нема.*) Пошто може бити да има грађана којима је то забавиште од потребе, то му треба дати какве помоћи.

Коста Главинић. — Овакво једно забавиште било је у дунавском крају пре 5—6 година. Основало га је нарочито друштво, које је чинило што је могло да га одржи, добило је бесплатан стан код цркве и од општине прибор: табу, клупе, стол и т. д. међу тим друге помоћи није добијало. У том забавишту била је неко време и г-ца Јовановићева а доцније је сишла на Саву. Пошто постоји друштво за улешњавање Савског краја то би требало оно да помогне ову госпођицу а општина може да да прибор школски, јер зграда општина тамо нема. (*Чује се: да се одбацу молба.*)

Председавајући пита, да ли се решава да се одбаца?

По решењу одбора молба је ова одбачена.

Секретар чита извештај о погодби за откуп куће Маше Димића. Цена 15.500 дин. без какве оправке.

Ђерман Јовановић. Ми смо пре овластили председника да он ступи у погодбу. Зграда је била понуђена за 16.000 дин. а 5.000 дин. траже се за оправку ако хоћемо. Ја мислим да примимо ово а пренос таније и сав трошак да падне на терет предузимачу.

Антоније Јовановић. — Ја мислим да ми њега треба да понудимо са још нижем ценом, јер, каква је та кућа, ми опет нећемо имати школу као што треба. Трлебало би да му понудимо за школу 14.000 дин.

Мага Јовановић. — Ја бих био рад да знам, колики је тај плац и имали комисије за школу?

Председавајући. — Комисија је то прегледала и наша да је добар.

Андра Одавић. — По извештају комисије одборске у лицу г. г. Др. Павла Пошковића и Ста-

ноја Николићи учитеља, види се, да комисије има довољно, а и иначе пробитачније је по општину да купи ово. Због тога смо ми и донели решење да се оставља председнику ако може још што год да откине; он је откинуо 500 д. и ми не треба ово да одбијемо, него треба да примимо.

Председавајући. — Усвајате ли да се одкупи кућа Машина с тим условом да он сноси терет за пренос таније, а све за 15.500 дин.?

По саслушању овога одбор је *решило*, да се кућа на топчидерском брду Маше Димића откупи за школу топчидерску за 15.500 дин. у сребру и да му се ова сума исплати онда, кад општини преда уредну и судом потврђену танију. Исплата ова да падне на терет зајма, а продавац има сносити све трошкове и таксе око преноса овог имања на општину.

Секретар вели, неколика лица још су 1892/93 године поднела молбу да се ослободе мерине за угаљ Сењски који довозе у Београд. Тако исто моли и Бродарско Друштво да се тога ослободи, не је због тога била изабрата и комисија која се није састајала.

Ињат Бајлони. — Што се тиче молбе приватних лица не могу да се упуштам у дебат, али што се тиче бродарског друштва, ја вас молим да што пре решите јер ће оно иначе бити принуђено да тражи помоћ код власти, јер оно плаћа таксу а међу тим не преноси свој угаљ по београдској калдрми. Друга друштва која раде поред српске обале од толико година не плаћају ни 5 пара таксе, а за то што се ово зове бродарско друштво и што има своју управу у Београду, само за то плаћа. То нема смисла. Ја мислим да одбор треба ово одмах, без одлагања, да реши да се ослободи, — а што се тиче приватних лица то може комисијски.

Мага Јовановић. — Та је ствар била већ не колико пута пред одбором. Ја сам био увек одлучно противан да се мерина наплаћује, јер нема места да се наплаћује ма од кога. Ко је год довози сењски угаљ то је било да га протурни за Шабац или на страну директно, и никад од мерине није ни спомена било. Дакле не само од бродарског друштва, него у опште ни од кога не треба да се мерина наплаћује.

Коста Главинић. — Бродарско друштво то је једна трговачка установа али још више и патри-

стнина и приватни. Друге су општине помогле друштво тиме што су купиле његове акције; београдска општина то до данас још није учинила него шта више још и смета друштву са мерином. Бродарско друштво има да издржи борбу са два страна друштва а то ће моћи ако његови издаци буду што мањи. Издаци друштва врло су велики и најмања корист њему је добро дошла. Тај угаљ пак довоземо на београдску станицу, ту се ранжира и одмах опет узимају га одатле бродови и треше, — у Београду самом од тога угља ништа се не троши. Приватни, који троше угаљ у Београду, треба да плате мерину општини али они који довозе сењски угаљ на станицу београдску па га даље транспортују или низ воду или уз воду, сви ти треба да се ослободе од плаћања мерине. Уз то треба нашим људима дати могућности да могу конкурисати са странцима, и е тога ја држим да би са свим било умесно да се односно бродарског друштва одмах вечерас донесе решење да га ослободимо, а односно приватних лица треба ако не данас, а оно председнице донети решење.

Ђерман Јовановић. — Ја се потпуно слажем с предговорницима, само бих молио ово: ако је то ушло у буџет прихода општинског, онда да се каже одакле ће се накнадити ова сума? —

Ђока Димитријевић. — Ја се потпуно слажем да се ослободи од мерине за угаљ, али не само бродарско друштво него и сви остали. Што се тиче овог што г. Ђерман каже, — мерина није само за угаљ него је мерина општа, дакле за све земаљске производе.

Овде ћемо ослободити само један изврстан артикл, тако да ће у тој партији бити само мање прихода и ништа више. Ми немамо шта да се бринемо да понуцимо ту партију.

Председавајући. — Ја мислим овако: да ми решимо вечерас односно бродарског друштва, и да изберемо комисију или да преустројимо ону која је пре била, те да она реферисхе односно приватних лица.

По саслушању овога одбор је *решило*, да се српско бродарско друштво ослободи плаћања мерине и осталих општинских дажбина на угаљ из Србије, што га на својим бродовима троши.

Остале молбе да прегледају и оцене г. г. Ј. Бајлони, А. Ј. Одавић, Вл. Чортановић, одборници па поднесу одбору своје мишљење на решење. —

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕЗИ

СА НАРОДНИМ СЕОБАМА У ТУБИИ

од 1459—1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

НАПИСАЛИ

Р. АГАТОНОВИЋ И П. М. СПАСИЋ.

(Академијски Савет Вел. Школе наградио првом видоиздањском наградом општ. београдске).

Мото:

„Пора нам перестат бит умними чужим умом и славними чужоју славоју“ (Време је да престанемо мудровати туђом памећу, и славити се туђом славом).

Карамзин.

(НАСТАВАК)

С југа летео је глас, да се мостарски и босански паша са још пет других спремају на велику војну, да освоје целу Хрватску, а овамо у Славонији градови Морковићевци падали су Турцима редом један за другим.⁽¹⁾

(1) Smičiklas T.: Pov. hrv. књ. II. стр. 26.

Исто тако градови око Биџаћа у бихаћкој крајини највише су овог пута пострадали. У октобру су Турци прешли Уну и робили пределе око Бужима и Стабанце; тамо су их превезли људи Зрињскога, који се тада називао с Турцима.⁽¹⁾ Град Крупа била је још у горем стању својим јако изложеним положајем према Турцима, који су највећма на њу наваливали, знајући да ће настати крајња опасност за све околне градове у краљевини Хрватској, ако она падне. С тога се и бан Карловић највише старао, да њу заштити. Још г. 1529. спремали су се Турци на Крупу, „а Карловић ни пушкара ни новаца да град у добром реду уздржи“. Месеца јуна 1530. г. опет се Турци спремају на Крупу, а Карловић тражаше од Каџијанера, да му бар коју центу праха пошаље. Живећи у пријатељству са кнезом Зрињским, Турци су тим јаче нападали и на градове око Крупе, што су штедели земље Зрињскога, те августа месеца 1531. г., јавише Вишњани капетану Еразму Турну, да се велика војска турска креће на Крупу и да Турци чак и топове вуку да град заузму.⁽²⁾ Кад пак бан

Карловић умре 1531. год., онда за његове градове Крупу, Мутник и Нови Град, настаде још већа опасност, што немаше човека, који би се за одбрану њихову тако ревносно старао. Али ипак за овај мах та опасност мину, што кнезови Зрињски узеше на се да управљају Карловићевим градовима.

Док су овако на овој страни градовима словенске и бихаћке крајине претили само босански Турци, дотле су тамо у приморским, далматинским градовима, особито Клису, највећа страха задавали мостарски и босански паша. Године 1530., када се спремала она војска турска према Крупи, дође глас да се и на Клису вуку топови турски.

Кнез Петар Кружић једнако тражи од краља помоћи, јер од кад служи краља, његови војници не добише плате. „Тешко је и мени — вели Кружић у своме писму — оставити овај град, који сам толико пута од толиких војска одбранио, а да га ја оставим, пропао би, како су пропали толики градови.“⁽¹⁾ Краљ га тешко, да се стрпи за време, добиће помоћи, али она опет није које стране не долазаше, те град долазаше

(1) Lopasić R.: Bihac i bijačka krajina, стр. 153.

(2) На истом месту, стр. 211. и 212.

(3) Smičiklas T.: Pov. hrv. књ. II. стр. 26.

WWW.UNILIB.RS
У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А
Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

Секретар (чита:.) — Године 1890. одбор је био решио да се Даринка Маленић пошаље у Цирих да изучи медицину. По закљученом уговору имала је сад да сврши медицину, она то није урадила због болести и моли да јој се продужи рок за свршавање. (Чита молбу.)

Маико Велизарућ. — Мени је позната ова девојка за то, што ми је била ученица док сам био наставник. Она је од одличних ђака, ја сам јој видно пишеке, врло јој уредна. Она се тамо поболела и дозволом од деканата сад је овде и боље је сад са здрављем. Ја мислим да је право да јој се учини што она тражи.

Одбор је решио, да се Даринки Маленић изда неиздата штипендија по 200 дин. месечно од 1. Септембра 1893. до 1. Маја 1894. г. Да се Даринки Маленић продужи издавање штипендије од 1. Маја 1894. г., па за 18 месеци, у коме ће року она бити дужна, да положи докторат. Ово продужење да буде под истим погодбама, под којима јој је и до сада издавано.

Штипендија јој се има издавати тромесечно у напред у злату.

Секретар (чита:) Врачарско друштво поднело је овакав акт општини: (Чита.)

Влада Чоргановић. — Ја се сећам да има ту ваздан предмета који стоје и данас, а подносе нам се они који су јуче и прејуче поднесени. С тога треба ићи редом а не узимати нове ствари пре него што се старе реше.

Секретар чита предлог друштва, који гласи да се један део престонице назове „Савинац“ и једна улица „улицом Св. Саве“.

Пои Марко Петровић. — Наша су г. г. учитељи ушли непромишљено у ту прославу, и пошто ова у Ст. Србији и Македонији не би била ни од какве користи, него би само изишла на једну паралу као и многе друге свечаности што смо их приређивали, то су се учитељи решили да је сведу само на чисто школску прославу. У осталом брука је за престоницу српску да цео један њен део носи име Engлезовац. Мени се чини да би то требало спречити, да такав назив треба сузбијати. Због тога ја сам мишљења да би овај предлог требало остварити. Једина неприлика то је, што не знамо шта ће Магензи на ово рећи.

Бока Димитријевић. — Ја се само могу радовати кад видим да се поједини грађани или корпорације старију да се отресе туђих назива,

јер ће се после сто година мислити да су ту Engлези живели. Ја сам за то да се још вечерас то реши и са похвалом бих сваки такав предлог прихватио.

Коста Главинић. — Господин Марко лепо је казао да ми врло често правимо параде које нам не доносе користи а врло често штете, а то је са свим оправдано. Још пре 4 или 5 год. образована је комисија овде у одбору ради прекрштавања улица и крајева, и та је комисија — у којој сам између осталих и ја био — предложила да се тај крај зове „Св. Савски крај“ а не „Савинац“. Г. Магензи без сумње нема права да тражи да се по његовој вољи крштавају улице и крајеви, а ја мислим да би тај крај требао да се зове „Св. Савски крај“. Ми смо онда предложили били другу улицу да се прозове по имену Св. Саве, а та је била у близини Св. Савског Дома, а то је било за то што смо по извесном принципу улице крштавали и груписали.

Мара Јовановић. — Ја сам хтео да одговорим пои Марку који се боји да неће што Engлез никад нити тамошњим становницима ако они промене назив тог краја. Ви знате да је он поверилац већине тих становника и зна се шта он може према својим дужницима да чини, али он не може никаким законом да их натера да тај крај зову Engлезовац, које се име случајно протурело.

Стеван Максимовић. — Ја се потпуно слажем с предговорницима само имам то да приметим, да се не би ко збунио те да не зна ко је тај Сава, нека се све Св.-Савски крај, јер ако хоћемо да мењамо имена нека је јасно и чије је.

Марко Петровић. — Ја нисам мислио својим примедбама да одбијем предлог, само сам скренуо напужу, знајући какав је положај многих дужника према својим повериоцима. С тога сам дакле изнео ово, а ако ви налазите да неће бити ништа, онда ја немам ништа против изнесеног предлога.

Влада Чоргановић. — Пошто једино општин. Управа има право да даје називе појединим крајевима вароши, то отпада бојазан оца Марка да може Engлез да гони тамошње становнике, јер од њихове воље не зависи име тога краја. Ја потпуно примам овај предлог врачараца да се овај крај покрети, само не могу да примим назив Савинац, јер многи не би знали ко је тај Сава, него да се прими назив старе комисије а то је „Св. Савски крај“ а Орашка улица да се прозове „Св. Савина улица“.

Давид Силић. — Ништа неће да нам смета да се тај крај прекрети, и да се не зове више

Engлезовац. Али да не би направили збрку са именом „Св.-Савски крај“ пошто има већ „Савски крај“, то ја мислим да треба да остане назив Савинац.

Ђорђе Јовановић. — Ја мислим да усвојимо како друштво предлаже те да задржимо назив „Савинац“.

Коста Главинић. — Већ је напоменуто један пут да Савинац не одређује оно што треба да значи. Сава има ваздан у народу, и по чијем се имену назвао тај крај? — Много је одређеније кад се каже Свето-Савски крај; ту збрке не може бити између Савског и Св. Савског краја.

Андра Оловић. — Ја сам хтео да допуним говор г. Главинића, јер усвојити назив „Савинац“ за цело не би било оправдано. Ја ћу да упозорим г. г. одборнике на Васину улицу за коју врло мало људи знају да је улица Васе Чарапића.

Давид Силић. — Г. Главинић изволео је рећи да је боље назвати Св.-Савски крај него како друштво ово тражи, и вели да у овом другом случају не би се знало по коме је тај крај тако прозван. Ја мислим да је боље име Савинац, јер ако има сложено име н. пр. с придевом, инак се изговара само последња, главна реч, и онда би имали два краја с једним именом.

Мара Јовановић. — О овоме називу без сумње су размислили добро они који су га предложили. Ви знате да наш народ избегава многе речи, и пре но што би он употребљавао те три речи, употребље назив Engлезовац те би овај инак остао; с тога треба узети име Савинац. То је лепши назив и радије ће се примити него кад би се казало Св. Савски крај.

Коста Главинић. — Ми смо имали само једног Васу Чарапића, а колико има београђана који знају на кога се односи име Васине улице? — Ми не дајемо име за данас него за будућност.

Андра Оловић. — Име Св.-Савски крај неће начинити никакву забуну. Та ми н. пр. имамо два Врачара: имамо „западни“ и „источни“ Врачар, и онај кога се тиче пита где је „западни“ а где „источни“ Врачар.

Председавајући. — Ја мислим да се гласа ко је за „Савинац“ а ко је за „Св. Савски крај“.

Настаје гласање, и Одбор је већином гласова решио, да се део Београда између Крагујевачког и Смедеревског друма и Београдске улице назове „Св. Савски крај“, а Орашка улица „улица Св. Саве“.

Председавајући. — Још има да се реши једна молба Жење Најдановића.

у све већу опасност. Тако г. 1531., јавља неки Андрија Михаљевић, да је Клис у крајној невољи, (argh Clissensis in ultimo agit periculo). Турци на име саградиле тврђавицу у Солину, не далеко од Клице, те да одатле ударају на Клис. Године 1532. падоше и под сами Клис предвођени Млецима Николом Кверинијем. Кружића не беше у граду, што јамачно беше некуда за помоћ отишао. Турци опколе град, на покушају да га издајом освоје. У град се увуче неки издајница, који, обучен у свештеничко одело, склонив грађане на предају, пошто Кружића нема, да граду притече у помоћ. На тај начин 4. јула уђе у Клис Никола Квериније са Турцима, па заузев варош и тврђаву, стави у њу јаку турску посаду. Ну, на скоро за тим, кад је једном пошао Кверинија на сајам у Пољице, доплови изненада Кружић из Јакина са 2 000 момака, и снажно ударив на варош Клис, освоји је помоћу својих приврженика. Тамошње Турке све посече, осим Санџак-бега, кога баци у тамницу. Неколико дана доцније предаде му се и град, где у беснилу његови војници посекоше онога фратра, који је наговорио Клишане на недавну предају; а

18. септембра оте Кружић помоћу капетана речкога и сењскога, такође и турску тврђаву у Солину.

У сред овог околишног ратног пламена с једне и друге стране стајаше у Бихаћској крајини тврди град *Бихаћ* (Бишће), као сури орао на високој стени, изнад хаоса ратне вреве, која у подножју његовом букташе вулканском ватром. По паду Јајца босанскога не беше на крајини тврђег и важнијег града, који би могао својим белима за дуго пречити пута османској бујици у хришћанске земље. Стојећи на згодном стратегијском месту, на левој обали реке Уне, Бихаћ својим положајем доминираше целом околином, будући једини у стању, да, после заузећа Лике и Крбаве од Турака, спречи итима слободан прелазак у Хрватску. С тога се и хрватски сталежи стараху, да га из раније што боље утврде, како би од њега за своје краљевство направили *друго Јајце босанско*.

Још г. 1527. месеца фебруара тражио је бан Баћан од Фердинанда војску, да поседне град, и то само — Славонце или Чехе. — Краљ одговори 28. апр. исте г. хрв.

сталежу: „да ће Бихаћ утврдити у сврху, да буде поглавним браником Хрватске, али нека се сталежи побрину за то, да тај град пређе после у краљевску власт... Краљ је радио, да што пре испуни своје обећање, а то већ с тога, што је после мухатке битке одбранбена линија на Врбасу била напуштена, а наша босански Хозреф и херцеговачки Мурат све жеље продираху у Хрватску, па се већ тада требало бојати, да ће и Бихаћ подлећи турској сили.“⁽¹⁾

Године 1528. постави краљ у Бишћу посебнога капетана, који је уједно и Сењем заповедао. Али доцније се указала потреба, да та два града имају засебне капетане, те је први капетан бихаћки био *Бразмо Турн*, а кад он отступи, повери краљ 1535. одбрану града Бишће и Ринса вараждинскоме жупану Петру Келлевићу. Тако старање за утврђење тога града изазвала је потреба, што се одмах месеца јула 1528. г. већ купила једна турска војска под Бишћем, која крај њега продре тада чак до Крањске.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

□□□

Андре Одавик — Мени је нешто познато о тој молби Јефтиној. Мени се чини да се то тиче извоза масти и трошарине наплаћене на то. Али нам о овој ствари ништа није реферисано, колико је извезено а колико је наплаћено трошарине.

Секретар чита колбу Јефте Најдановића.

Коста Главинић — Ово је питање врло важно. Општина београдска треба да потпомогне извоз и прераду свињетине, јер ако се постигне да се овде што више свињетине прерађује ми ћемо се осигурати и ослободити од пештанске пијаве. Ја бих молио ако ово није спремно да се онда спреми ово питање и изнесе на првој седници пред одбор, заједно са подацима да ли је сва та маст прерађена овде.

Иштат Бајлони — Ја мислим да би суд требао да нам да податке како би се ово могло прорачунати.

Председајући — Слажете ли се да вам се идуће седнице поднесе реферат о томе?

Влада Чортановић — Ја мислим да не треба реферат. Он зна врло добро кад увози маст у Београд да мора да плати, и при извозу само треба да покаже доказ па да не плати. Онаквим пак нашим поступком само би ишли на то да уништимо рад и трговину.

Никола Вуљковић — Нико не спорим вољу да води бригу о нашој извозној трговини, и сви смо позвани да радимо на томе да се наша извозна трговина што већа развије. Само се бојим што видим да је он на општинском кантару измерио само 9000 кгр. а међу тим царинарница му је дала уверење да је измерио 24000 кгр., ту ће без сумње бити пометња каква. Пре је била наредба да ако неко хоће да коље и да извози, да мора да јави то општини те да се заведе у протокол општински. Дакле не можемо ми тако одмах увејити његову представку да је извео из Београда толику и толику количину масти, него ова ствар треба да се дубље испита, и ако је у праву да му се врати што му припада.

Петра Павловић — Нема сумње да сви ми овде имамо вољу да потпомогнемо извоз; тако је са угљеном, а тако исто и у овој прилици код извоза масти, ми имамо да чинимо неке олакшице. Али ми треба да потпомажемо само оно што је фагт. С тога треба да се изберу два стручњака који ће испитати колико се може добити масти од толико и толико свиња и што је више наплаћено да се врати.

Антоније Јовановић — Нека ово остане за идућу седницу, а докле ће се набавити ближи подаци или од Ђуаруга или — ако нисте задовољни с тиме — и из других места.

Коста Главинић — Пошто је ово тек у фебруару ове године поднето, то ви и сами знате да нисмо могли на томе да радимо јер смо имали ваздан посла, а оваку ствар није тако лако ни решити. На ово треба да обратимо сву своју пажњу и да пазимо шта радимо. Због тога треба суд да нам спреми односно ове ствари све податке и да се према томе види колико може да му се плати и да ли треба да се плати.

По саслушању овога одбор је одлучио, да суд општински поднесе извештај, да ли је ова маст израђена у Београду и да ли је на исту касапска аренда наплаћена.

Седница је закључена у 8 часова у вече.

СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ У ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ

Путнички саобраћај вароши Београда. У седници од 27. Мар. до 3. Апр. 1894. године допутовало 782. отпутовало 741. Од којих су:

а.) Пола: мушког 742. женског 49.

б.) Вероисповести: православне 652. католичке и протестан. 88, мојсијевске 34, мухамеданске 8, свега 782.

в.) Постојбина: Србија 587, Ауст-Угарска 115, Босна и Херцеговина 5, Црна Гора 11, Грчка 1, Турска 34, Бугарска 1, Румунија 1, Русија 1, Германија 6, Франц. 2, Италија 13, остале државе 2, ван Европе 3.

г.) Занимање путника: Тежаци и економисти 25, Занатлије 64, Трговци 374, индустријалци 3, шпекуланти и предузимачи 17, Гостионичари 38, Интелигенција (војска) 99, Ђаци 15, радници и помоћници 66, Пиљари и бозације —, надничари и слуге 49.

Из статистичког одељка општине вароши Београда 4. Априла 1894. год.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

На основу решења суда општине београдске Абр. 2205, економно одељење истога суда, држаће на дан 29. тек. месеца, јавну лицитацију за издавање под закуп кошење траве за време ово летње сезоне, на овим местима:

1. Кошење траве у новом општинском сењаку;

2. Кошење траве у ст. гробљу;

3. Кошење траве у доњем Калимегдану;

4. Кошење траве у расадници општинској; и

5. Понаша код „кршне Ђуприје“.

Личитација ће се вршити пред кафаном код „Орача“ у Палилули, од 3 до 5 сати по подне.

Ко жели ма које од поменутих права под закуп узети нека дође означеног дана и личитира.

Абр. 2205. — Од суда општине града Београда, 8. Априла 1894. год. у Београду.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

а) Проста кола са 2 коња 10— д.
б) Кола са анђелима са 2 коња 18— д.
в) Стаклена кола са 2 коња 24— д.
г) Стаклена кола са 4 коња 60— д.

Од суда општине града Београда 14. Априла 1894. год. Абр. 2341.

ТАКСЕ ЗА ИЗНЕСЕЊЕ ЂУБРЕТА

За квартове : Савамаалски, Теразијски, Варошки и Врачарски :

1. Од собе и кухиње или мањег дуђана са собом 0,25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дуђана са магазином 0,70 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале 1,50 д.

За квартове : Дорћолски и Палилулски :

1. Од собе и кухиње, или мањег дуђана са собом 0,20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дуђана са магазином 0,60 д.

3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале 1 д. —
Од суда општине београдске 28. Августа 1892 године, Абр. 9449.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА ПРЕМЕРЕНО НА БЕОГРАДСКОМ КАНТАРУ Од 1. до 9. Априла 1894. год.

КИЛОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА			
		НАЈВЕЋА		НАЈМАЊА	
		ДИН.	ПР.	ДИН.	ПР.
2232	АРПАЦИКА	130		90	
377	БРАШНА КУКУРУЗНА .	13		12	
	БРАШНА ПШЕНИЧНА .				
	ВИНА БЕЛА (ОДЛИТ.) .				
	ВИНА ЦРНА (ОДЛИТ.) .				
1320	ВОЛОВА	45		40	
	ВУНЕ НЕ ПРАНЕ				
	ВУНЕ ПРАНЕ				
	ГРОЖЂА				
	ДУЊА				
21413	ЈАБУКА	25		15	
2949	ЈЕЧМА	10 50		10	
16	КАЈМАГА	130		120	
	КОЖА ВОЛОВСКИХ				
	КОЖА ЈАГЊСКИХ				
	КОЖА ОВЧИЛИХ				
938	КОРЕ БРЕЗОВЕ	10		9	
	КРЉАВА				
125250	КРЕЧА	3 70		3 60	
17085	КРОМПИРА	9		8	
64	КРУПНИКА				
56894	КУКУРУЗА	9 50		9	
	КУПУСА				
411	ЛОЈА НЕТОПЉЕНОГ	70		60	
	ЛОЈА ТОПЉЕНОГ				
	ЛУКА АРШЛАМЕ				
	ЛУКА БЕЛА				
7686	ЛУКА ЦРНА	40		30	
	МАСЛА				
429	МАСТИ	130		120	
	МЕДА				
	ОВАЦА				
44490	ОВСА	11 50		10 50	
1233	ОРАЈА	35		30	
2727	ПАСУЉА	11		8	
	ПЕКМЕЗА				
	ПРОСЕ				
369159	ПШЕНИЦЕ	12 20		12	
3589	РАЖИ	8		7 60	
	РАК. КОМ. (ОД ЛИТ.)				
	РАК. КОМ. МЕКЕ ”				
3792	РАК. ПШ. ЉУТЕ ”	1		90	
57961	РАК. ПШ. МЕКЕ ”	45		25	
10451	СВИЊА ДЕБЕЛИХ	85		80	
	СВИЊА СРЕДЊИХ				
97008	СЕНА	5		4	
1440	СИРА	60		40	
	СЛАМЕ				
	СЛАНИНЕ				
	СОЧИВА				
2959	УГЉЕНА ДРВЕНОГ	9		7	
282900	УГЉЕНА КАМЕНОГ	3		2 50	
	ПШАРКЕ				
	ПШИВА СИРОВИХ				
309741	ПШИВА СУВИХ О. Г.	20		11 50	
	ПРОСТОГ КАМЕНА				
	ЦЕМЕНТА				
50000	СИТНИЦЕ				
20395	ВОЋЕ РАЗНО				